

روان‌شناسی
وحدت‌مدار

www.ketab.ir

دکتر علی زاده‌محمدی

www.ketab.ir

سرشناسه:	زاده محمدی، علی، ۱۳۳۸ -
عنوان و نام پدیدآور:	روانشناسی وحدت‌مدار / علی زاده محمدی
مشخصات ناشر:	تهران: نشر قطره، ۱۳۸۹.
مشخصات ظاهری:	۲۸۸ ص
فروست:	سلسله انتشارات؛ ۱۳۳۱. روانشناسی (تألیف)؛ ۱۴۴
شابک:	978-600-119-295-1
وضعیت فهرست‌نویسی:	فیا
موضوع:	روانشناسی مذهبی
موضوع:	روانشناسی اسلامی
رده‌بندی کنگره:	۱۳۸۹ و ۹ / ۲ ز / BL۵۳
رده‌بندی دیویی:	۲۰۰ / ۱۹
شماره‌ی کتابشناسی ملی:	۲۲۳۶۱۸۸

ISBN: 978-600-119-295-1

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۱۱۹-۲۹۵-۱

نشر قطره

روان‌شناسی وحدت‌مدار

دکتر علی زاده محمدی

چاپ اول: پاییز ۱۳۹۰

لیتوگرافی: طاووس رایانه

چاپ: دالاهو

تیراژ: ۱۰۰۰ نسخه

بها: ۷۰۰۰ تومان

تمام حقوق برای ناشر محفوظ است.

تکثیر تمام یا بخشی از این کتاب به هر شکلی
(به صورت صوتی، تصویری، الکترونیکی و...)
منوط به اجازه‌ی کتبی ناشر است.

خیابان فاطمی، خیابان ششم، پلاک ۳

دورنگار: ۸۸ ۹۶ ۸۹ ۹۶

۸۸ ۹۷ ۳۳ ۵۱-۲ و ۸۸ ۹۵ ۲۸ ۳۵ و ۸۸ ۹۵ ۶۵ ۳۷

صندوق پستی: ۱۴۱۵۵-۵۱۶۵

سایت رسمی فروش اینترنتی (قطره‌شاپ)

www.GhatrehShop.com

www.nashreghatreh.com

nashreghatreh@yahoo.com

Printed in the Islamic Republic of Iran

فهرست

۱۱	پیش گفتار
۱۵	نظریه‌ی روان‌شناسی وحدت‌مدار
۲۱	اصول ساختاری نظریه‌ی روان‌شناسی وحدت‌مدار
۲۱	اصول بنیادی نظریه و فلسفه‌ی روان‌شناسی وحدت‌مدار
۲۲	۱. اصل انگیزش وحدت‌مدار مبتنی بر عشق و محبت
۲۴	اعتماد و همبستگی
۲۵	۲. اصل پیوستگی روان و مغز
۲۷	۳. اصل یگانگی ناهوشیار و هوشیار
۳۲	۴. اصل پذیرش فطری خویش
۳۴	۵. اصل فطرت هوشمند و خودنظم‌جو
۳۷	تناسب‌گرایی
۳۸	شعور وحدت‌مدار
۳۹	۶. اصل علیت وحدت‌مدار
۴۳	۷. اصل ارزیابی عقلانی (واقعیت‌گرایی)
۴۴	واقعیت‌گرایی ثمره‌ی عقل
۴۴	۸. اصل تحول‌گرایی
۴۶	۹. اصل ظرفیت‌ها و صفات فطری
۴۸	۱۰. اصل فردیت فعال و منحصر به فرد
۴۹	فطرت خودتوانمندساز
۵۰	۱۱. اصل یکتاپرستی (فطرت وحدانی)
۵۲	وحدت پرتویی از امر پروردگار
۵۳	رستگاری
۵۳	غایت‌مداری

۵۴	۱۲. اصل احساس جاودانگی و ماندگاری
۵۷	ساختار و فرایند روان‌شناسی وحدت‌مدار
۵۸	ساختار و فرایند مبتنی بر تحول حواس
۵۸	توده‌ای وحدت‌مدار
۶۲	نموداری از ظرفیت‌های حواس مغزی
۶۲	طیف کارکرد مثبت و منفی حواس فطری
۶۴	ساحت حواس
۶۷	امواج حواس مغزی
۶۸	انرژی عصبی حواس
۷۱	حواس فرایند شبکه‌ای پیوسته
۷۲	حواس میل به هدف و غایت دارند
۷۲	حواس تمرین پذیرند
۷۳	حواس شناختی تحول پذیرند
۷۴	بیماری و ضعف حواس
۷۵	حواس شهودی هم منشأ مغزی دارند
۷۶	انگیزه‌های معنوی و مادی
۷۷	ادراک وحدت‌مدار مغز
۷۸	هوشیار و ناهوشیار
۷۹	فردیت وحدت‌مدار
۸۲	«من» هسته مرکزی هویت
۸۴	مغز فطرتی واقعیت‌گرا دارد
۸۶	بدون همبستگی شناخت ممکن نبود
۸۷	مغز محدود است
۸۸	واقعیت‌گرایی وحدت‌مدار
۸۹	تش بین واقعیت موجود و مطلوب
۹۱	انگیزش رفتار
۹۱	انگیزش وحدت‌گرا
۹۲	فطرت تحولی
۹۴	علیت وحدت‌مدار
۹۶	وحدت، تقدیر و اندازه‌ی پدیده‌ها و فرایندها
۹۷	مکانیزم‌های تعادلی وحدت‌مدار
۹۸	انگیزه‌های انطباقی

۱۰۱.....	تعادل جویبی های روانی
۱۰۲.....	سامان دهی غایت گرا
۱۰۳.....	صفت گرایی در نظریه ی وحدت
۱۰۴.....	دو ظرفیت کلی خُلق و خو
۱۰۷.....	فرایند رشد
۱۰۷.....	تعامل وحدت مدار مغز و محیط
۱۱۱.....	عامل اول: خصایص ژنتیک و ظرفیت های ارثی
۱۱۲.....	ژن ها
۱۱۳.....	وراثت و محیط
۱۱۴.....	یک آزمایش جالب
۱۱۶.....	اثر محیط زندگی
۱۱۷.....	تفاوت فردی
۱۱۸.....	فقر و کمبود محیط
۱۱۹.....	ژن های معیوب
۱۲۰.....	اکثریت در حد وسط قرار دارند
۱۲۱.....	عامل دوم: زمان و مکان نطفه گذاری
۱۲۳.....	توضیح بیشتر
۱۲۵.....	چرخه ی دوازده دوره ای سماوی
۱۲۸.....	الگو هایی از تشعشعات
۱۳۰.....	ظرفیت های خُلقی (مبتنی بر تأثیر صور فلکی بر نطفه)
۱۳۲.....	کشش و علاقه ی فطری
۱۳۴.....	نکته ی مهم درباره ی اثر صور فلکی و جوی بر رشد نطفه
۱۳۵.....	عامل سوم: تغذیه
۱۳۸.....	عامل چهارم: محیط آموزش و تعلیم و تربیت
۱۴۳.....	مداخله کردن با عشق و محبت فرق دارد
۱۴۴.....	محبت با منطق و مسئولیت پذیری
۱۴۵.....	عامل پنجم: انتخاب، اراده و نیروی تمرین
۱۵۰.....	حسن کنترل و شکیبایی
۱۵۰.....	عامل ششم: عقاید و باورهای ذهنی و فطری
۱۵۲.....	دو نوع نگرش کلی
۱۵۶.....	نظریه های مکانیزم گرایی، ساخت گرایی و کنش گرایی
۱۵۷.....	جهان بینی وحدت گرا، فطرت نگر است

۱۵۸.....	ارزش فطری.....
۱۶۰.....	اثر شناخت وحدت مدار.....
۱۶۰.....	عامل هفتم: محیط جغرافیایی و آب و هوا.....
۱۶۳.....	عامل هشتم: حس عشق و محبت.....
۱۶۶.....	عشق امری تحولی.....
۱۶۷.....	دلیستگی حاصل حس عشق و محبت است.....
۱۷۰.....	تضادی میان عقل و عشق نیست.....
۱۷۱.....	عشق و محبت با توجهات مهرطلبانه فرق دارد.....
۱۷۲.....	عشق و محبت با خودشیفتگی فرق دارد.....
۱۷۳.....	بدگمانی ها حاصل کمبود عشق.....
۱۷۳.....	عشق و محبت با سرخوشی مانیا فرق دارد.....
۱۷۴.....	حادث.....
۱۷۶.....	عشق و خشم.....
۱۷۷.....	عقده‌ی ادیب و الکترانه.....
۱۷۸.....	غرور و خودبزرگ بینی و آسیب عشق.....
۱۸۰.....	حقارت و خودکم بینی.....
۱۸۱.....	فرا تر از خود دوستی.....
۱۸۳.....	عامل نهم: نیروی عقل.....
۱۸۳.....	منابع عقل.....
۱۸۴.....	رشد عقلانی تابع تمرین و تحول است.....
۱۸۴.....	شکیبایی و تأمل نشانه‌ی عقل است.....
۱۸۵.....	خیال ابزار گسترش عقل.....
۱۸۶.....	هوش عاطفی (شهودی) بخشی از عقل است.....
۱۸۶.....	عامل دهم: باور به ادراک های شهودی و باطنی.....
۱۸۶.....	حس اتصال به عالم یگانه.....
۱۸۸.....	وحدت، پرتو وجود یزدان.....
۱۹۰.....	ایمان.....
۱۹۱.....	مراحل تحول خداشناسی.....
۱۹۲.....	اعتقاد به ماندگاری و جاودانگی.....
۱۹۴.....	هر کس که خلق شد باقی می ماند.....
۱۹۶.....	حضور بدون دعوت.....
۱۹۷.....	رشد نیمه تمام نمی ماند.....

۱۹۸	همه چیز محفوظ و به وقت خود آشکار می شود
۲۰۰	جاودان نگر، انگیزه‌ی امید و رشد
۲۰۱	روان، جوهرهای ماندگار
۲۰۲	جسم، قالبی از جوهری انسانی
۲۰۲	«روان» و «روح»
۲۰۹	حس روشن بینی
۲۱۲	روشن بینی واقعیت بینی است
۲۱۳	روشن بینی و حافظه‌ی ناهوشیار
۲۱۴	روشن بینی با ذهن خوانی های بدبینانه فرق دارد
۲۱۵	روشن بینی با توهم و هذیان متفاوت است
۲۱۵	روشن بینی با دیگرگونی شخصیت متفاوت است
۲۱۶	روشن بینی با حالات هیستری متفاوت است
۲۱۶	روشن بینی با اوهام هیپنوتیزی نیز متفاوت است
۲۱۷	هیپنوتیزم
۲۱۹	«عالم مثل» افلاطون، بیان ادراک روشن بینی است
۲۱۹	موضوع «مفاهیم کهن» در نظریه‌ی یونگ، استنباطی از روشن بینی است
۲۲۰	روشن بینی تجربه‌ای شهودی، فراتر از عقل
۲۲۱	سیر آفاقی و انفسی، روشن بینی معزات
۲۲۳	حس الهام
۲۲۴	تمرین تمرکز برای تقویت فکر و الهام
۲۲۶	حس مغناطیس
۲۲۷	حس تخیل
۲۳۰	رویا سازی، کنش و واکنشی طبیعی
۲۳۱	خیال تداعی ها را می سازد
۲۳۲	باورهای خیالی
۲۳۲	خیال سپر دفاعی
۲۳۴	خودهای خیالی
۲۳۶	تخیل گستره‌ی عقل را بالا می برد
۲۳۶	هنر عمدتاً جلوه‌ی خیال است
۲۳۷	تخیل لازمه‌ی تفکر خلاق و نقاد
۲۳۷	حس وجدان اخلاقی
۲۴۰	وجدان امری صرفاً اجتماعی و فرهنگی نیست

۲۴۳.....	خلوص و راستی
۲۴۵	روانشناسی وحدت‌مدار مبنی بر عشق و عقل
۲۴۵.....	مشاوره و روان‌شناسی وحدت‌مدار
۲۴۷.....	آگاهی‌های هفت‌گانه برای درون‌نگری
۲۴۸.....	آگاهی اول: پذیرش و اعتبار فطری خود
۲۴۹.....	نیاز به رشد و شکوفایی
۲۵۰.....	موضوعاتی برای تفکر درباره‌ی اعتبار فطری
۲۵۱.....	آگاهی دوم: آگاهی از اتصال
۲۵۳.....	موضوعاتی برای تفکر درباره‌ی اتصال
۲۵۴.....	آگاهی سوم: وحدت‌نگری تجارب زندگی
۲۵۸.....	رشد واقع‌گرایی
۲۵۹.....	موضوعاتی برای تفکر درباره‌ی وحدت‌نگری وقایع زندگی
۲۶۱.....	آگاهی چهارم: درون‌نگری وحدت‌مدار
۲۶۲.....	همدلی لازمی درون‌نگری
۲۶۴.....	تمرین مشاهده‌ی خود
۲۶۵.....	روش تمرین
۲۶۷.....	یافتن وحدت‌های ناقص
۲۶۷.....	با خود گفتگو کنید
۲۶۸.....	انگیزه‌های برنامه‌ها و اهداف
۲۶۹.....	شناسایی ظرفیت‌های وحدت‌بخش
۲۷۱.....	موضوعاتی برای تفکر درباره‌ی درون‌نگری
۲۷۲.....	آگاهی پنجم: تقویت عشق و عقل وحدانی
۲۷۵.....	واقع‌گرایی
۲۷۶.....	شکوفایی عشق
۲۸۲.....	موضوعاتی برای تفکر درباره‌ی عشق وحدانی
۲۸۲.....	آگاهی ششم: جاودانه‌نگری
۲۸۴.....	موضوعاتی برای تفکر درباره‌ی جاودانگی
۲۸۵.....	آگاهی هفتم: استفاده از منابع و نیروها و راهنمایان حمایت‌گر
۲۸۷.....	موضوعاتی برای تفکر درباره‌ی حمایت دیگران
۲۸۷.....	سخن آخر

پیش گفتار

سپاس بیکران یزدان مقتدر و مهربان، مافوق‌ترین نیروی قدرت و عظمت که جهان را بر وحدت و یگانگی استوار و بشر را با فطرتی وحدت‌مدار در مسیر رشد و کمال راهنمایی و هدایت می‌کند، همه‌کس از نیروی یک‌پارچه‌ی وجود او بهره‌مند است و به سوی او رشد و تحول پیدا می‌کند.

یزدان را همواره ستایش‌گر و سپاس‌گزارم که گران‌قدرترین فرصت و راهنمایی را پیش روی قرار داد تا بر مفهوم «وحدت» تمرکز و با رغبت و اشتیاق در موضوع آن تدبیر کنم و روش آن را بیابم و در حد امکان اصول نظریه‌ی روان‌شناسی وحدت‌مدار را تبیین کنم.

با آغاز جوانی و ورود به رشته روان‌شناسی در سال ۱۳۵۶، به واسطه‌ی دلبستگی و پیشینه در معرفت دینی، بسیار علاقه‌مند بودم تا درباره‌ی روان‌شناسی فطرت‌گرا تحقیق و جست‌وجو و نظام معرفتی را بر پایه آن تبیین کنم. همواره از دوره‌ی دبیرستان مفاهیم روان‌شناسی دینی، عرفان و هنر مشغله ذهنم بود و در این اندیشه‌ها، بسیار مشتاق و کوشا بودم. لطف یزدانی پاسخ‌گری این اشتیاق و رغبت درونی‌ام شد. در اوج التهاب و جست‌جوی برای فهم روان‌شناسی فطری‌نگر، در اتفاقی شهودی با آثار و کتب دانشمند و فیلسوف یگانه حشمت‌الله دولتشاهی آشنا شدم و پس از مدت‌ها تفکر، حکمت و معرفت وحدت‌نویس را دست‌مایه‌ی تفکر، عشق و ابتکار خود قرار دادم و با علاقه و جدیت درباره‌ی فطرت وحدت‌مدار انسان غور کردم و عاشقانه با مفاهیم آن درآمیختم و دریافت‌های ذهنی خود را با آشنایی از موضوعات روان‌شناسی بسط دادم و اصول

اولیه‌ی این نظریه را تعریف و تبیین کردم.

بسیار امید دارم که نظریه‌ی روان‌شناختی وحدت‌مدار به‌عنوان نگرش و فلسفه‌ای جامع، زمینه‌های تازه‌تری از شناخت بیش‌تر انسان برای بسط نظرات روان‌شناسی و مشاوره موجود باشد و راهی تازه بر ابهامات نظرات قدیمی بگشاید و ظرفیت‌هایی از روان‌شناسی شهودی ذهن را شفاف‌تر کند و تحکیم بخشد و در این راه به لطف یزدان یقین‌واثق دارم.

مغز انسان همچون اقیانوسی از ذخایر گسترده، جریان‌ی تحولی دارد و بشر مانند غواصی در گویای بیکران وجود خویشتن در جستجو و اکتشاف است. هر نظریه‌ای بخشی از زوایای وجود را کشف و روشن می‌کند و با هر کشفی دورنماهای تازه و زوایای ناشناخته‌ی بسیاری نیز آشکار می‌شود و راه شکوهمند و بی‌انتها را پیش روی نمایان می‌کند و بشر را انگیزه و نیرو می‌بخشد و گام‌به‌گام در کشف خود رو به جلو می‌برد.

نظریه «روان‌شناسی وحدت‌مدار» هم به‌نوبه خود دارای مفاهیم و نگاهی نو از وجود انسانی است و ابعاد تازه‌ای از توانایی‌های شهودی مغز را در مفهوم و روابط زندگی مطرح می‌کند و ذهن خواننده را منسجم و نگرش او را در مرتبه‌ی متعالی‌تر و مرحله‌ای تازه‌تر قرار می‌دهد و ارتقا می‌بخشد و راه را برای خودشناسی و تدارک زندگی انسانی و سعادت‌مند هموارتر می‌کند.

امید دارم این کتاب برای شما سودمند باشد و از شما خواننده عزیز هم که کتاب حاضر را برای خواندن انتخاب کرده‌اید سپاس گزارم. امید دارم درباره‌ی مفاهیم و مطالب تازه کتاب اندکی تامل و پرسش‌گری کنید تا با پرسش‌ها و ذکر نکات تکمیلی راهنمای بیش‌تر من باشید. این روش تعامل و رشد است که به تعبیر حکیمانه قرآن کریم با شنیدن تمامی سخنان، بهترین‌ها و سودمندترین‌ها را برگزیده و پیروی می‌کند^۱ لذا از

۱. قرآن کریم با بیان تمثیل‌های گوناگون و با استدلال‌های عقلانی و شهودی، به تفکر، گفت‌گوی نیکو و درک دیگران اشاره می‌کند. برای مثال در آیاتی به جدال احسن (سوره نحل، آیه ۱۲۵) و شنیدن تمامی سخنان و برگزیدن و پیروی از بهترین آن‌ها (سوره زمر آیه ۱۷) توصیه و بر دعوت به بیان استدلالی (سوره انباء آیه ۲۴) تأکید می‌کند. حکمت متعالی قرآن همواره منبع الهام و تفکر فیلسوفان و اندیشمندان مسلمان و خصوصاً ما شیعیان بوده‌است که فرصت کوشش و تفحص عالمانه را بیشتر داشته‌ایم لذا شایسته‌است بیش از همه، اهل تفکر و استدلال و گفتگو و بحث با حفظ احترام و درک حرمت هم‌دیگر باشیم و گفتگو را روش رشد فکری و تحول خود قرار دهیم. بدون شک کسانی که امروزه طرد دیگران را وسیله ارتقاء خود قرار داده، با متوقف کردن دیگران و ظاهرسازی، منزلت و بزرگی کاذب خود را نزد عامه باز نگاه می‌دارند از رشد بازمانده‌اند و اهل تفکر و ارتقاء

خواننده عزیز انتظار می‌رود سخنان و موضوعات این کتاب را مطالعه و پس از تفکر و جستجو درباره‌ی آن داوری کند؛ آنچه را که شایسته و بهتر می‌بینید مد نظر قرار داده و آنچه را نادرست می‌یابید و یا حتی نمی‌پسندید، نپذیرید و یا با نقد مستدل بحث نمایید تا هم موجب ارتقای فکری نگارنده شده و هم کتاب حاضر در چاپ‌های بعدی بارورتر شود. این روش تفکر و گفتگو و رشد است که برای فرد و جامعه سودمند و شایسته‌ی بشر در عصر معرفت و دانش است. یزدان نیرو بخشید.

علی زاده‌محمدی

www.ketab.ir